

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122203456
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4122203456.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, v konaní pred sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti T.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr., 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom deti rodičov: O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, t.č. ÚVV a ÚVTOS Bratislava, Chorvátska 5, zast. Advokátska kancelária Urbanová s. r. o. so sídlom Mostná 29, Nitra, IČO: 53 274 733 a U. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. - J. W., B. XX/XX, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti T.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ - otec maloletých detí sa svojím návrhom doručeným na tunajší súd dňa 29.9.2022 domáhal, aby súd zmenil predchádzajúci rozsudok a znížil jeho výživné na maloleté deti, nakoľko je vo výkone trestu, zatiaľ nie je zaradený do práce a celkovo nič nezarába, presne tak isto, ako keď si bude po prepustení na slobodu veľmi ťažko zháňať prácu. Doteraz pracoval len na zmluvu a na dohodu vo firme Vida Transport. Výživné žiada znížiť na zákonné minimum. Po nájdení si práce na slobode bude automaticky súhlasiť s opätovným zvýšením výživného. (1)

Právna zástupkyňa otca na pojednávaní uviedla, že od poslednej úpravy výživného má otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť na syna U., kde má určené výživné 180 eur mesačne, ktoré platí. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody a podmienene by mohol byť prepustený v novembri 2022. Jeho príjem vo výkone trestu je 120 eur mesačne. Predtým ako sa dostal do výkonu trestu bol zamestnaný na dohody, kde dokázal zarábať okolo 800 eur. Býval s družkou, za podnájom platili 500 eur na polovicu. Momentálne všetky výdavky platí táto družka a aj výživné na maloletého U.. Otec nemá žiadny majetok a jediný jeho príjem je 120 eur čo zarába vo výkone trestu. Od poslednej úpravy prišlo k zmene pomerov pribudnutím vyživovacej povinnosti. V prípade ak súd ich návrhu nevyhoví, bude pokračovať kolotoč trestných oznámení ohľadom neplatenia výživného a otec by sa tak dostal do výkonu trestu až do plnoletosti detí. Výživné na U. platí družka otca, na tieto jeho dve ďalšie deti nie. Je to asi z dôvodov, aby nemal otec stíhanie voči viacerým osobám. Nevie sa vyjadriť, či otec keď bol na slobode, platil výživné riadne, resp. prečo ho neplatil, keď v tom čase sa mohol zamestnať. Právna zástupkyňa otca v konečnom návrhu žiadala rozhodnúť tak, že otec bude platiť minimálne zákonné výživné na obidve deti. (2)

Matka vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí. U nej sa zmenilo od posledného rozhodnutia to, že s manželom sa im dňa 18.2.2020 narodil syn U. G. . Ona je na rodičovskej dovolenke, poberá iba rodičovský príspevok a

prídavky na dve deti. Výdavky s deťmi sú hlavne na školské potreby a pomôcky, školský klub, obedy v škole a krúžky detí. Otec detí výživné neplatil vôbec, krátko po rozvode platil tak, že zaplatil mesiac a potom štyri mesiace nie a posledné dva - tri roky neplatí absolútne nič. O deti nejaví záujem, výživné jej posielala exekútor, minulý mesiac dostala 11 eur. Musí splácať 100 eur mesačne exekúciu, ktorá jej vznikla v čase keď žila s otcom detí na telefóny, ktoré boli písané na ňu. (3)

Kolíznym opatrovníkom v záverečnom návrhu uviedol, že na základe vykonaného dokazovania navrhuje, aby súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, nakoľko to nie je v záujme maloletých detí. (4)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh, doplnenie návrhu, ospravedlnenie otca, nájomnú zmluvu, rodný list maloletého U., doklady o platení výživného na toto dieťa, informáciu z centrálného registra exekúcií na otca, trestný rozkaz OS Nitra zo dňa 29.7.2019 a zo dňa 27.10.2021, pripojený spis OS Nitra sp. zn. 24P/248/2019 z neho rozhodnutie na čl. 65 a nasledovné a rozsudok OS Trnava čl. 4 a nasledovné a zistil tento skutočný stav: (5)

Rozsudkom Okresného súdu Trnava 11P/8/2018-61 zo dňa 12.4.2018 bolo manželstvo rodičov maloletých detí B. a B. rozvedené, obe maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otca detí súd zaviazal platiť výživné na maloletú B. v sume 110 eur mesačne a na maloletú B. v sume 110 eur mesačne. Otcovi bol zároveň upravený aj styk s oboma maloletými deťmi. Otec detí už v tom čase na výživu detí neplatil a peniaze posielala jeho priateľka. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/248/2019-65 zo dňa 14.12.2020 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného na uvedené maloleté deti. Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozhodnutia, súd návrh zamietol z dôvodov, že pracovné hodnotenia bývalých zamestnávateľov otca ukazujú, že tento v zamestnaniach bol schopný dosahovať príjem, ktorým by nemal problém prispievať na výživu maloletých detí, avšak problémom bol neaktívny prístup k práci a stabilita pracovného zaradenia. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že otec pracovné pomery, prípadne dohody, na základe ktorých vykonával prácu, končil napríklad dohodami, prípadne výpoveďou v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa z dôvodov jeho neaktívneho prístupu k práci. Už v čase tohto rozhodnutia mal otec vyživovaciu povinnosť nielen voči maloletej B. a B. T., ale aj voči maloletému U. T., nar. XX.X.XXXX. (6)

Otec maloletých detí sa od 14.03.2022 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/, písm. c/ Trestného zákona č. 300/2005 Z.z., za ktorý mu bol rozhodnutím Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/93/2021 uložený trest odňatia slobody vo výmere jeden rok nepodmienečne. Predpokladaný koniec trestu je dňa 14.03.2023. Otec bol uznaný za vinného aj trestným rozkazom Okresného súdu Nitra 5T/52/2019-129 zo dňa 29.7.2019, kde mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, výkon tohto trestu mu bol podmiennečne odložený so skúšobnou dobou na 15 mesiacov. V oboch prípadoch sa jednalo o neplatenie výživného na maloleté deti T. B. a B. a to za obdobie od 1.1.2019 do 29.7.2019 a od 1.9.2019 do 29.10.2021. Vyživovaciu povinnosť si otec neplnil ani v nasledovnom období a matka riešila vymáhanie výživného návrhom na exekúciu. Otec je vo výkone trestu zaradený na prácu s príjmom cca. 120 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť si plní riadne len voči maloletému U. T. a to v plnej výške. Podľa vyjadrenia právnej zástupkyne otca túto aktuálne platí družka otca B. W., s ktorou žil otec pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody v spoločnej domácnosti v podnájme. Otec si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom B. a B. neplní dlhodobo a to ani počas obdobia, kedy bol pracovne zaradený a dosahoval určité príjmy. Otec nevlastní žiadny majetok a aj naďalej má tri vyživovacie povinnosti. Otec si podal návrh na zníženie výživného aj na maloletého U. T., nar. XX.X.XXXX, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 11P/131/2022. Vo veci zatiaľ rozhodnuté nebolo. (7)

Matka býva aj naďalej spolu s maloletými deťmi a svojim manželom v rodinnom dome, ktorý je v ich spoločnom vlastníctve, kde mesačne uhrádzajú zálohové platby 100 eur elektrinu, 50 eur plyn, paušál na mobilné telefóny matka s manželom po 25 eur mesačne a maloletej B. po 20 eur mesačne. Matka ďalej spláca exekúčne po 100 eur mesačne nedoplatky na telefóny, ktoré si brali s otcom detí v čase ich spoluzitia a po tom čo matka zostala s deťmi sama, uvedené nemala z čoho uhrádzať. Matka je aj naďalej na rodičovskej dovolenke s maloletým U., rodičovský príspevok spolu s prídavkami na tri maloleté deti poberá vo výške 350 eur mesačne. Na rodinný dom platí matka s manželom hypotéku v mesačných splátkach po 250 eur. Výdavky s maloletým U. má matka s manželom hlavne na stravu, oblečenie, hračky a každodenné potreby. Maloletá B. navštevuje 2. ročník ZŠ v B.. Poplatok za školský klub je 15 eur mesačne a za obedy v školskej jedálni cca. 31 eur mesačne. Maloletá navštevuje krúžok mažoretiek, kde je poplatok 10 eur mesačne a atletický krúžok, kde je tiež poplatok 10 eur mesačne.

Maloletá začala hrať futbal, kde sa zatiaľ poplatok neplatil žiadny. Maloletá B. navštevuje materskú školu v B. - W., mesačné školné matka uhradza 20 eur a 35 eur poplatok za stravu v materskej škole. Maloletá navštevuje tanečný krúžok, kde sa platí polročne 20 eur. Matka obe maloleté deti vozieva ráno do uvedených zariadení a popoludní ich tiež chodí brávať. Manžel matky je SZČO a jeho hrubý príjem podľa vyjadrenia matky je cca. 1.000 eur mesačne, z ktorého si odvádza zatiaľ iba odvody do zdravotnej poisťovne (79,31 eura mesačne). Manžel matky inú vyživovaciu povinnosť ako voči maloletému U. nemá. (8)

Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z., Zákon o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (9)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (10)

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (11)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (12)

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (13)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (14)

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (15)

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (16)

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (17)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nebol podaný dôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže zmeniť súdne rozhodnutia o výživnom resp. môže znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča ak nastane zmena pomerov či už na strane detí alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca dieťaťa. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov u otca maloletého v tom, že tento sa od 14.3.2022 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Práve toto bol dôvod, pre ktorý otec žiadal znížiť výživné (strata príjmu v súvislosti s nástupom do výkonu trestu). V čase poslednej úpravy výživného v decembri v roku 2020 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného z dôvodov, že tento pristupoval k práci nezodpovedne, pracovné pomery, prípadne dohody, na základe ktorých prácu vykonával, boli rušené z dôvodov jeho nezodpovedného prístupu k práci, opakovaného porušovania pracovnej disciplíny a jeho nespoľahlivosti. V uvedenom rozhodnutí sa konštatuje, že v prípade ak by otec využil svoje možnosti a schopnosti, mohol by dosahovať príjem, z ktorého by bol schopný plniť si vyživovaciu povinnosť stanovenú Okresným súdom Trnava pri rozvode manželstva rodičov maloletých detí T.. Otec

aj v čase, keď dosahoval určitý príjem, na výživu maloletej B. a B. neprispieval žiadnym spôsobom, naproti tomu na maloletého U. T. prispieval a aj prispieva pravidelne v plnej výške určeného výživného. Kvôli neplneniu si vyživovacej povinnosti bol otec opakovane odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy a keďže sa jednalo o opakované spáchanie tohto prečinu, bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Súd vyhodnotil neplnenie si vyživovacej povinnosti otca (dôsledkom čoho bolo jeho nepodmienečné odsúdenie a teda strata príjmu) ako zavinené konanie zo strany otca, následné nepodmienečné odsúdenie ako vzdanie sa zárobku v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine. Ak by si otec riadne plnil súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť, nebol by odsúdený a nedostal by sa do situácie, keď si nemôže plniť záväzky voči svojim deťom. Podľa názoru súdu bolo by jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi, keby súd znížil vyživovaciu povinnosť otca, ktorý sa dostal do výkonu trestu odňatia slobody v dôsledku trestnej činnosti spáchanej v súvislosti s neplatením výživného a táto skutočnosť by mala za následok zníženie jeho vyživovacej povinnosť. Otec teda svojim neuváženým a úmyselným konaním spôsobil, že bol odsúdený na trest odňatia slobody nepodmienečne, čím sa zbavil objektívnej možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom. Toto jeho konanie nie je možné pričítať na ťarchu maloletých detí, pretože priznanie výhody zmeny pomerov na strane otca maloletých detí pre nástup do výkonu trestu odňatia slobody, by bolo v rozpore s dobrými mravmi pri určovaní zmeny pomerov a pri uvažovaní o zmene výšky výživného by rozhodnutie bolo v neprospech maloletých detí - nasledovalo by najlepšie záujem dieťaťa. Dieťa nemôže byť sankcionované za neuvážené a protiprávne správanie sa svojho rodiča znížením výživného. Otec sa svojim konaním zbavil možnosti nielen aktívne sa zúčastňovať na výchove maloletých detí, ale aj zabezpečovať potreby detí a preniesol túto svoju rodičovskú povinnosť ako bremeno na druhého z rodičov. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že matka maloletých detí je aktuálne na rodičovskej dovolenke a je odkázaná iba na príjem vo forme rodičovského príspevku a prídavkov na maloleté deti, to znamená, že jej možnosti a schopnosti dosahovať vyšší príjem, aby tak mohla zabezpečovať neustále sa zvyšujúce potreby maloletých detí, sú takýmto spôsobom obmedzené. Súd nevzhliadol zároveň ani zmenu pomerov, ktorá by mala spočívať v pribudnutí vyživovacej povinnosti otca a to k maloletému U. T., nakoľko toto dieťa sa narodilo XX.X.XXXX a posledné rozhodnutie súdu o výške výživného, ktorým bol návrh otca na zníženie výživného na maloletú B. a B. zamietnutý, je zo dňa 14.12.2020. To znamená, že už v tomto konaní súd prihliadol na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca, ktorý svoj návrh na zníženie výživného podával dňa 25.6.2019 s odôvodnením, že jeho manželka bola už v tom čase tehotná a v spise sp. zn. 24P/248/2019 sa nachádza aj lustrácia na otca v Registri obyvateľov, z ktorej je zrejmé, že otec má tri deti (čl. 24). Na základe uvedených skutočností súd návrh otca ako nedôvodný zamietol. (18)

O trovách konania súd rozhodol tak, že nárok na ich náhradu v zmysle ustanovenia § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) žiadnemu z účastníkov nepriznal. (19)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.